

Kdo nedosáhne na pomoc? Hrozí, že Poslanecká sněmovna schválí další nekonstruktivní změny zákona o podpoře bydlení, které z nároku na pomoc vyřadí nejchudší rodiny i důchodce

Praha, 15. 4. 2026

Platforma pro sociální bydlení upozorňuje, že navrhované změny zákona o podpoře bydlení ze strany ANO¹ mohou výrazně omezit dostupnost pomoci pro lidi v bytové nouzi. Změny navíc sníží předvídatelnost a spravedlivost celého systému.

„Pozměňovací návrh paní poslankyně Evy Fialové za ANO přenastavuje systém podpory bydlení tak, že bez udělení zvláštní výjimky se pomoc nedostane v podstatě k žádnému starobnímu důchodci, který má problémy s bydlením. Zároveň nastavuje pravidla tak, že spodní příjmový limit vyřadí z pomoci ty nejchudší rodiny s dětmi a horní limit vyřadí ty, kteří se snaží a pracují nebo mají starobní důchod. Apelujeme na poslance a poslankyně, aby příjmový test zrušili nebo jeho parametry zásadně opravili, aby se pomoc dostala tam, kde je to skutečně potřeba,“ říká Mikoláš Opletal z Platformy pro sociální bydlení.

Zásadní obavy vyvolává [pozměňovací návrh](#), který počítá s přesunem klíčových kompetencí v oblasti podpory bydlení z obcí na úřady práce, které jsou již nyní výrazně zatížené, mimo jiné zaváděním nové dávky státní sociální pomoci. Zkušenosti z praxe ukazují, že úřady práce se dlouhodobě potýkají s prodlužujícími se lhůtami, chybovostí i nedostatkem kapacit. Přidání celé nové agendy podpory bydlení podle odborníků se zkušeností z terénu představuje reálné riziko, že systém nebude fungovat. V konečném důsledku tak může dojít k situaci, kdy lidé v bytové nouzi, včetně seniorů a rodin s dětmi, zůstanou bez podpory.

„Pokud stát přenese odpovědnost za řešení bydlení z obcí na přetížené úřady práce, hrozí, že tuto agendu nebudou zvládat. V takovém systému se může snadno stát, že těm nejzranitelnějším, například seniorům nebo chudým rodinám nepomůže nikdo,“ upozorňuje Opletal.

Navrhované nastavení příjmových limitů podle odborníků výrazně zužuje okruh lidí, kteří na podporu dosáhnou. Systém by byl nastaven tak přísně, že bez udělení výjimky by se pomoc nedostala k velké části lidí v bytové nouzi. To vytváří nepředvídatelné prostředí, kde lidé nemají jistotu, zda na podporu vůbec dosáhnou. Takový přístup je podle Platformy nesystémový a odporuje původnímu záměru zákona vytvořit stabilní a dostupný nástroj pomoci pro ty nejohroženější domácnosti.

¹ Jedná se o pozměňovací návrh č. 762 poslankyně Evy Fialové k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 175/2025 Sb., o poskytování některých opatření v podpoře bydlení (zákon o podpoře bydlení) /ST 82/

Hrozí, že senioři a rodiny s dětmi zůstanou bez pomoci

Zvlášť závažné dopady mohou mít navrhované změny na starobní důchodce a důchodkyně. Minimální důchod v České republice totiž převyšuje příjmovou hranici pro vstup do systému, což v praxi znamená, že bez udělení výjimky se pomoc nedostane téměř k žádnému seniorovi, který se ocitne v bytové nouzi. To podle odborníků popírá smysl zákona, který měl pomáhat právě nejzranitelnějším skupinám obyvatel.

Podobně problematické dopady budou mít změny na chudé rodiny s dětmi. *„Spodní hranice příjmů vylučuje z pomoci ty nejchudší rodiny, které mají nulové nebo velmi nízké příjmy a jsou v bytové nouzi. Zároveň ale horní hranice vyřazuje i rodiny, které pracují, ale kvůli rostoucím nákladům na standardní bydlení si ho přesto nemohou dovolit. Výsledkem je situace, kdy systém mívá jak ty nejchudší, tak ty, kteří pracují ale přesto si nemohou dovolit zaplatit rostoucí nájem,“* upozorňuje Mikoláš Opletal.

Změny berou obcím nástroje k řešení bytové nouze

Pozměňovací návrh zároveň přesouvá významnou část agendy, kterou měla podle původního návrhu zákona o podpoře bydlení vykonávat kontaktní místa pro bydlení na obcích, nově na Úřad práce. Jde přitom o klíčové činnosti, jako je vyhodnocování žádostí, kontrola bytů nebo samotné rozhodování o přidělení podpory. Pomáhající organizace i zástupci obcí tento krok považují za problematický, protože oslabuje roli obcí a přesouvá zásadní kompetence na instituci, která je už nyní kapacitně přetížená a na tuto agendu není dostatečně připravena.

„Obce mají nejbližší k lidem v bytové nouzi a vědí, jak jim pomoci. Přesunem kontaktních míst pro bydlení, tedy poradenství, ztratí obce nejen kontakt s lidmi, kteří jsou v bytové nouzi, ale i možnost podílet se na řešení jejich situace. Obce pravděpodobně nebudou do systému vkládat své byty, když nebudou mít žádný vliv na jejich obsazování,“ vysvětluje Kateřina Dobrozemská, náměstkyně primátorky města Olomouce. *„Přitom by stačilo dát obcím do začátku prostředky na provoz kontaktních míst pro bydlení. My už jsme ho v Olomouci zřídili před více než dvěma lety a jezdí se k nám inspirovat z mnoha dalších samospráv,“* doplňuje.

„Místo posilování role obcí, které mají řešení bytové nouze na svém území přirozeně na starost, dochází k pravému opaku. Agenda se přesouvá na přetížené úřady práce, které na ni nemají kapacity ani potřebné zázemí. Pokud chce stát, aby obce skutečně pomáhaly svým občanům, měl by jim dát důvěru, pravomoci a odpovídající zdroje a ne jim tyto nástroje brát,“ uvádí Milan Märč, primátor Chomutova.

Ještě je šance návrh přehodnotit a dostat pomoc tam, kde je potřeba

Odborníci zároveň varují, že změny mohou rozbít vznikající systém podpory bydlení, který se v posledních letech postupně budoval na základě dat a zkušeností z praxe. Namísto jeho posilování tak hrozí návrat k roztříštěným a nefunkčním řešením. *„Máme k dispozici data, zkušenosti i funkční příklady z praxe. Byla by velká škoda tuto příležitost promarnit a vrátit se zpět k nefunkčním řešením,“* uzavírá Opletal.

Na závěr Platforma pro sociální bydlení zdůrazňuje, že současnou podobu návrhu je potřeba zásadně přehodnotit. *„Nejlepším řešením by bylo tento problematický pozměňovací návrh vůbec neschvalovat, protože jeho rizika výrazně převažují nad možnými přínosy. Pokud ale má dojít ke kompromisu, je nutné upravit jeho parametry tak, aby dávaly smysl v praxi – tedy snížit spodní příjmovou hranici a zároveň zvýšit tu horní. Jen tak se může pomoc skutečně dostat k lidem, kteří ji potřebují, místo aby systém vylučoval jak ty nejchudší, tak pracující domácnosti,“* uzavírá Mikoláš Opletal z Platformy pro sociální bydlení.

Kontaktní osoba za Platformu pro sociální bydlení:

Mikoláš Opletal

Advocacy Officer

Mikolas.opletal@socialnibydeni.org

+420 774 645 467